

ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR

ໄຟວັນ ບຸນນາລີ^{*1}, ດາລຸນນີ ອິນດາວົງ¹, ຊາຍ ບຸນຝົງ³

ຫ້ອງການການເງິນ, ສຳນັກງານອະທິການບໍດີ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ, ສປປ ລາວ

ບົດຄັດຫຍໍ້

^{*1}ຕິດຕໍ່ຜົວຜົນ: ໄຟວັນ ບຸນນາລີ
ຫ້ອງການການເງິນ, ສຳນັກງານ
ອະທິການບໍດີ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸ
ພານຸວົງ, ເບີໂທ:
+8562022350340, E-mail:
phounnaly@gmail.com
³ຫ້ອງການບໍລິຫານ-ສັງລວມ,
ສຳນັກງານອະທິການບໍດີ,
ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ:

ການສົ່ງປົດ: 07 ກັນຍາ 2023
ການປັບປຸງ: 11 ທັນວາ 2023
ການຕອບຮັບ: 17 ທັນວາ 2023

ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອ 1) ສຶກສາຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍວິທີ Vector Autoregression (VAR) ແລະ 2) ວິເຄາະການປັບຕົວຂອງອັດຕາເງິນເຝີດ້ວຍວິທີການປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ (Impulse Response Function: IRF) ແລະ ການວິເຄາະແຍກສ່ວນຂອງຄວາມຜັນແປຂອງຕົວປ່ຽນ (Variance Decomposition Analysis: VDA). ໂດຍຜູ້ວິໄຈໄດ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທຸກຕົ້ນປີ ລາຍໄດ້ມາດຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ ກະຊວງການເງິນ ແຕ່ປີ 2010 ຫາ 2020 ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນດ້ວຍໂປຣແກຣມ Eviews 9 ເຊິ່ງການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ປັບຂໍ້ມູນໃຫ້ມີລັກສະນະນັ່ງ (Stationary) ແລະ ການເລືອກຄວາມຍາວທີ່ຫຼ້າຊ້າທີ່ເໝາະສົມ (Lag) ແລ້ວມາປະເມີນສົມຜົນໃນແບບຈຳລອງ VAR ດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (Ordinary least squares: OLS).

ຜົນການສຶກສາຜົນກະທົບວ່າ: 1) ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ຜົນກະທົບຕົວປ່ຽນທັງໝົດຍ້ອນອາດິດໄປ 1 ຊວງເວລາ ເຊິ່ງການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ໃນທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຝີຂອງ ສປປ ລາວ ໄປໃນທິດທາງກົງກັນຂ້າມ. 2) ການປັບຕົວຂອງອັດຕາເງິນເຝີດ້ວຍການວິທີວິເຄາະປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ (IRF) ຜົນກະທົບການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊຸ່ມ (Shock) ອັດຕາເງິນເຝີ, ລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ສິ່ງຜົນກະທົບແຕ່ໄຕມາດທີ່ 2 ຫາໄຕມາດທີ່ 12 ໂດຍອັດຕາເງິນເຝີ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານສິ່ງຜົນກະທົບຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານສິ່ງຜົນກະທົບໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ສ່ວນຜົນການວິເຄາະການແຍກສ່ວນຂອງຄວາມແປປວນຂອງອັດຕາເງິນເຝີຜົນກະທົບຕົວປ່ຽນອັດຕາເງິນເຝີສາມາດອະທິບາຍຄວາມແປປວນໄດ້ລະດັບສູງຕັ້ງແຕ່ໄຕມາດທີ່ 1 ແລະ ຫຼຸດລົງເລື້ອຍໆຈົນໄປຮອດໄຕມາດທີ່ 12, ເຊິ່ງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານສາມາດອະທິບາຍຄວາມແປປວນເພີ່ມຂຶ້ນຕັ້ງແຕ່ໄຕມາດທີ່ 2 ຈົນໄປຮອດໄຕມາດທີ່ 12, ຈາກການຄົ້ນຄວ້າສະຫຼຸບໄດ້ວ່າລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານໄຕມາດຜ່ານມາສິ່ງຜົນກະທົບທາງລົບກັບອັດຕາເງິນເຝີ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານໄຕມາດຜ່ານມາສິ່ງຜົນກະທົບທາງບວກກັບອັດຕາເງິນເຝີ.

ຄຳສັບສຳຄັນ: ອັດຕາເງິນເຝີ, ລາຍຮັບ, ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ, ແບບຈຳລອງ VAR

The Impact of Government Revenue and Current Expenditure Policies' Implementation on the Inflation Rate of Lao PDR by Using Vector Autoregression (VAR)

Phayvanh PHOUNNALY^{1*}, Dalounny INDAVONG¹ and Xay BOUNPHONG²

Financial office, Rector's office, Souphanouvong University, Lao PDR

Abstract

^{1*}**Correspondence:** Phayvanh PHOUNNALY, Financial office, Rector's office, Souphanouvong University, Tel: +8562022350340, E-mail: phounnaly@gmail.com
³ Administration office, Rector's office, Souphanouvong University

The purpose of this research is 1) to investigate the impact of revenue and expenditure policies' implementation of the government on inflation in Lao PDR by using Vector Autoregression (VAR) model, and 2) to analyze the adjustment of the inflation rate using impulse response function (IRF) and variance decomposition analysis (VDA). The researcher used the quarterly data from the database of the Bank of Lao PDR and Ministry of Finance in the period of 2010-2020, and analyzed the data with the EViews 9 program which data was adjusted to be stationary with Optimal Lag length Selection, then estimate the equation on basis of VAR model with the Ordinary least squares method of least squares.

The results revealed that: 1) impact of revenue and expenditure policies' implementation of the government on inflation in Lao PDR by using VAR model indicated that all the variables are lag 1 yielded, which changing the government expenditure in the last quarter has same direction impact the change in the inflation rate of the Lao PDR, and the change in the government income in the last quarter has opposite direction the change in the inflation rate of the Lao PDR. 2) The adjustment of the inflation rate was analyzed using impulse response function (IRF) found that the change in shock of inflation rate, current expenditure, and the government's revenue have effected from 2nd quarterly to the 12th quarterly, which Inflation rate and government revenue have the most impact and government's current expenditure has the least impact. As for the results of variance decomposition analysis (VDA) found that inflation rate can explain variance at a high level from the 1st quarter and gradually decreases until the 12th quarter, which government's revenue and current expenditure can explain variance increasing continuously from 2nd quarterly to the 12th quarterly. The research concluded that last quarter's government revenue had a negative effect on the current quarter's inflation rate, and last quarter's government current expenses had a positive effect on the inflation rate.

Keyword: Inflation rate, government revenue, government current expenses, VAR Model.

Article Info:

Submitted: Sep 07, 2023

Revised: Dec 11, 2023

Accepted: Dec 17, 2023

1. ພາກສະເໜີ

ການລະບາດຂອງພະຍາດອັກເສບປອດ COVID-19 ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ສະຫວັດດີການຂອງຄົນທົ່ວໂລກ, ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດໂລກຖືກຖອຍຕໍ່າທີ່ສຸດໃນຮອບຫຼາຍປີ ໂດຍເສດຖະກິດໂລກຂະຫຍາຍຕົວຫຼຸດລົງ ຈາກ 2.8% ໃນປີ 2019 ມາເປັນ -3.3% ໃນປີ 2020 ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ທະນາຄານກາງປະເທດຕ່າງໆ ໄດ້ນຳໃຊ້ໃຊ້ມາດ

ຕະການທີ່ກວ້າງຂວາງ ເພື່ອຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ສະພາບການເງິນ-ເງິນຕາສືບຕໍ່ມີສະຖຽນລະພາບ ໂດຍບັນດາມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ລວມມີການປັບຫຼຸດອັດຕາດອກເບ້ຍນະໂຍບາຍ, ການຊື້ຊຸມສິນທາງການເງິນເພື່ອສະໜອງສະພາບຄ່ອງໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການມວນລວມ. ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (ທຫລ) ໄດ້ຈັດຕັ້ງ

ປະຕິບັດນະໂຍບາຍເງິນຕາແບບຜ່ອນຄາຍ ແລະ ມີມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດອັກເສບປອດ COVID-19 ເພື່ອຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ຊຸກຍູ້ການຝຶ້ນຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ (Bank of Lao PDR, 2020).

ໃນປີ 2010 ສະພາບເສດຖະກິດຂອງໂລກຍັງສືບຕໍ່ຜັນແປຢ່າງຊັບສິນ ແລະ ປະເຊີນໜ້າກັບສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍດ້ານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຝຶ້ນຕົວຂອງເສດຖະກິດໂລກ, ວິກິດການໜີ້ສິນໃນຂົງເຂດເອີລົບ, ບັນຫາໄພທຳມະຊາດ, ໂລກລະບາດ ລວມທັງເຫດການທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ບັນຫາອື່ນ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ດ້ານລົບຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງໂລກ ແລະ ສປປ ລາວ, ສຳລັບສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງອ້ອມຈາກເຫດການເລົ່ານັ້ນດ້ວຍການດຳເນີນນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການແກ້ໄຂທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ທັນການຂອງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພາຍໃຕ້ການການຊີ້ນຳ-ນຳພາຢ່າງໃກ້ຊິດຂອງກົມການເມືອງ ແລະ ລັດຖະບານ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກສືບຕໍ່ມີຄວາມໝັ້ນທ່ຽງ ເຖິງແກ້ໄຂຈາກເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວຂະຫຍາຍຕົວໃນອັດຕາ 8.1%, ອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2010 ຢູ່ໃນລະດັບ 5.98% ເຊິ່ງສາຍເຫດມາຈາກໜວດສະບຽງອາຫານ, ລາຄານ້ຳມັນ ແລະ ລາຄາຄຳຕະຫຼາດໂລກປັບຕົວເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ລັດຖະບານດຳເນີນນະໂຍບາຍທາງທາງການເງິນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວດ້ວຍເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍທາງການເງິນຜ່ານດ້ານລາຍຮັບກວມເອົາ 22.32% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ແລະ ລາຍຮັບຈາກພາສີ-ອາກອນເພີ່ມຂຶ້ນ 20.86% ທຽບກັບປີຜ່ານມາ, ສ່ວນດຳເນີນງົບປະມານລາຍຈ່າຍກວມເອົາ 24.61% ທຽບກັບປີຜ່ານມາ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິເພີ່ມຂຶ້ນ 7.76% ທຽບກັບປີຜ່ານມາ (Bank of Lao PDR, 2010).

ໃນປີ 2020, ລັດຖະບານຂອງ ສປປ ລາວ ສາມາດສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ COVID-19 ໄດ້ດີສົມຄວນ ໂດຍສະພາບການແຜ່ລະບາດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ສິ້ນສຸດລົງ ກະທົບຕໍ່ສະພາບເສດຖະກິດ ແລະ ການຮັກສາສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາຢ່າງໜຶກລ່ຽງບໍ່ໄດ້ ເຊິ່ງການປິດຊາຍ ແດນລະຫວ່າງປະເທດ, ການຈຳກັດການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ການກັກກັນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນໃນທ້າຍໄຕມາດທຳອິດ ບວກກັບການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວທີ່ກຳລັງຂະຫຍາຍໃນວົງກວ້າງຢູ່ປະເທດໃກ້ຄຽງທີ່ມີຊາຍແດນຕິດຈອດ ແລະ ປະເທດ

ອື່ນໆໃນຂົງເຂດ ເຊິ່ງໄດ້ສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂອງສປປ ລາວ ຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບ 3.3% ເຊິ່ງເປັນການຂະຫຍາຍຕົວຕໍ່າສຸດນັບແຕ່ ປີ 1990 ເຖິງປັດຈຸບັນ, ລາຍຮັບຂອງປະເທດຫຼຸດລົງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນລາຍຮັບຈາກການທ່ອງທ່ຽວ, ດ້ານການຂົນສົ່ງ, ດ້ານການຂາຍຍ່ອຍ, ດ້ານການບໍລິການທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກດ້ານການເງິນ ແລະ ງົບປະມານເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຄວາມອາດສາມາດຂອງລັດຖະບານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການກະຕຸ້ນເສດຖະກິດມີຂີດຈຳກັດ, ໃນຂະນະທີ່ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດຜ່ານມາ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດກະສິກຳຂອງປະເທດຫຼຸດລົງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຄຽງຄູ່ກັບຂໍ້ຈຳກັດຕ່າງໆ, ການຊຳລະໜີ້ກັບຕ່າງປະເທດ ກໍຍັງສາມາດຮັກສາດຸນການຄ້າ ສຳລັບອັດຕາເງິນເຟີ້ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 3.32% ໃນປີຜ່ານມາ ມາເປັນ 5.07 % ໃນປີ 2020 ເຊິ່ງເຫດຜົນມາຈາກອຸປະສິງພາຍໃຕ້ຄວາມອ່ອນແອທາງດ້ານການຜະລິດພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຂອບຈຳກັດດ້ານການປິດເມືອງ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ COVID-19 ໃນບັນດາປະເທດ, ບັນຫາດັ່ງກ່າວໄດ້ເຮັດໃຫ້ອຸປະສິງພາຍໃນປະເທດສູງຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະສະບຽງອາຫານ, ສິນຄ້າອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ, ຢາປິວພະຍາດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນການຢາ ແລະ ອຸປະກອນທາງການແພດ ໃນຂະນະທີ່ຕ່ອງໂສ້ອຸປະທານໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ລັດຖະບານນຳດຳເນີນນະໂຍບາຍການເງິນໃນດ້ານລາຍຮັບງົບປະມານ ກວມເອົາ 12.66% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນປະເທດ ແລະ ລາຍຈ່າຍພາສີ-ອາກອນ ຫຼຸດລົງ 11.18% ທຽບກັບຈາກປີຜ່ານມາ, ສ່ວນລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານກວມເອົາ 17.88% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນປະເທດ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຫຼຸດລົງ 3.95% ຍ້ອນການຈຳກັດລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ແລະ ເພີ່ມລາຍຈ່າຍການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ COVID-19 (Bank of Lao PDR, 2020).

ຈາກບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະກິດໄດ້ມີນັກເສດຖະສາດໃນສຳນັກງານເຄນໃຫ້ຄວາມເຫັນວ່າລະບົບເສດຖະກິດມີແນວໂນ້ມຂາດສະຖຽນລະພາບເຊັ່ນ: ການຜະລິດຊະລໍຕົວ ແລະ ການວ່າງງານສູງຂຶ້ນ, ລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນທັງຜູ້ອຸປະໂພກ-ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຜູ້ຜະລິດຫຼຸດລົງ, ຄວາມສາມາດໃນການໃຊ້ຈ່າຍອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແລະ ການລົງທຶນຫຼຸດລົງເປັນຜົນໃຫ້ເສດຖະກິດຕົກຕໍ່າ ແລະ ເກີດພາວະຫວ່າງງານເພີ່ມຂຶ້ນ. ສະນັ້ນ, ລັດຖະບານຄວນດຳເນີນນະໂຍບາຍການເງິນ ໂດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນຄື: (1) ເກັບ

ພາສີອາກອນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານທີ່ບໍ່ຈຳເປັນ; (2) ປັບປຸງການເກັບພາສີອາກອນໃນອັດຕາທີ່ສູງຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ອາກອນລາຍໄດ້ສ່ວນບຸກຄົນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ລາຍໄດ້ສຸດທິສ່ວນບຸກຄົນຫຼຸດລົງ ເຊິ່ງຈະປະຊາຊົນຈະໃຊ້ເງິນໜ້ອຍ ແລະ ເກັບພາສີທາງອ້ອມສຳລັບປະເພດສິນຄ້າຝຸມເຜືອຍໃຫ້ສູງຂຶ້ນ, (3) ປັບປຸງໜີ້ສິນສາທາລະນະເພື່ອຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານເງິນ ແລະ ຊ່ວຍປ້ອງກັນສະກັດກັ້ນບໍ່ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍສິນເຊື້ອເກີນໄປ; (4) ເພີ່ມດອກເບ້ຍເງິນຝາກໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເປັນແຮງຈູງໃຈໃຫ້ປະຊາຊົນມາຝາກຝາກກັບທະນາຄານ ແລະ ໂຄສະນາໃຫ້ປະຊາຊົນຊື້ພັນທະບັດໄລຍະຍາວເປັນການຊ່ວຍຜັດທະນາປະເທດຊາດ; (5) ຖ້າປະເທດໃດໜຶ່ງຫາກເກີນຄຸນການຄ້າລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຟີ້ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດພາວະເງິນເຟີ້ເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ວິທີການແກ້ໄຂແມ່ນຈະຖອນລາຍຮັບຈາກຕ່າງປະເທດ ອອກຈາກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໝູນວຽນ ຫຼື ນຳສິນຄ້າທີ່ຂາດແຄນເຂົ້າມາໃນປະເທດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການສົ່ງອອກ, ນຳລາຍຮັບຈາກຕ່າງປະເທດມາຊ່ວຍເຫຼືອປະເທດດ້ອຍຜັດທະນາໂດຍການສະໜອງເງິນກູ້ໄລຍະຍາວດອກເບ້ຍຕ່ຳ, ເກັບພາສີພາຍນອກໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ເກັບພາສີນຳເຂົ້າສິ່ງທີ່ຂາດແຄນໃຫ້ໜ້ອຍລົງ ຫຼື ອາດຈະເຮັດໃຫ້ມູນຄ່າເງິນສູງຂຶ້ນໂດຍສິນຄ້າຂາເຂົ້າມີລາຄາຖືກ ແລະ ສິນຄ້າຂາເຂົ້າກໍ່ແພງ (Sankhamani, 2007).

ຈາກທີ່ມາບັນຫາຂ້າງເທິງຈຶ່ງສົນໃຈຄົ້ນຄວ້າການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ພາວະເງິນອັດຕາເງິນເຟີ້ ຂອງສປປ ລາວ ໄປທິດທາງໃດ ເພື່ອເປັນແນວທາງກຳນົດນະໂຍບາຍລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ເຊິ່ງຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີປະສິດທິຜົນໃນການຮັກສາສະຖຽນລະພາບລະດັບຄ່າສິນສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ຫຼື ອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດຂອງສປປ ລາວ.

ສະນັ້ນ, ຈຸດປະສົງໃນການຄົ້ນຄວ້າຄື: (1) ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ພາວະເງິນເຟີ້ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ແຕ່ປີ 2010-2020 ແລະ (2) ວິເຄາະການປັບຕົວຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ດ້ວຍວິທີການປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ (Impulse Response Function: IRF) ແລະ ການວິເຄາະແຍກສ່ວນຂອງຄວາມຜັນແປຂອງ

ຕົວປ່ຽນ (Variance Decomposition Analysis: VDA).

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ

ກຸ່ມເປົ້າໝາຍໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ແມ່ນເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາເງິນເຟີ້ຂອງລັດຖະບານສປປ ລາວ ປະກອບດ້ວຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ.

2.2 ເຄື່ອງມືໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ແມ່ນໃຊ້ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດ ໂດຍປະກອບມີຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ, ຕົວປ່ຽນປະກອບມີມູນຄ່າຮັບລາຍຂອງລັດຖະບານ, ມູນຄ່າລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງຕົວປ່ຽນດັ່ງກ່າວເປັນທັງຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ເພື່ອວິເຄາະຄວາມສຳພັນຂອງຕົວປ່ຽນດ້ວຍແບບຈຳລອງ Vector Autoregression (VAR).

2.3 ການເກັບກຳລວບລວມຂໍ້ມູນ

ການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ໃຊ້ຂໍ້ມູນທຸກຕົ້ນປີ ເປັນລາຍໄຕມາດ ແຕ່ 2010 ຫາ ປີ 2020 ໂດຍມູນຄ່າຮັບລາຍ ແລະ ມູນຄ່າລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ລວບລວມມາຈາກຖານຂໍ້ມູນບົດສະຫຼຸບລາຍງານ ແລະ ສະຖິຕິຂອງກະຊວງການເງິນ (Ministry of Finance, 2021), ສ່ວນອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ລວບລວມມາຈາກຖານຂໍ້ມູນ ບົດລາຍງານເສດຖະກິດເງິນຕາ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (Bank of Lao PDR, 2021).

2.4 ແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດ

ແບບຈຳລອງໃນການສຶກສາຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານຕໍ່ພາວະເງິນເຟີ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນອີງໃສ່ແນວຄິດນະໂຍບາຍການເງິນເພື່ອການແກ້ໄຂເງິນເຟີ້ ຂອງ Sankhamani (2007, p.185), ທິດສະດີການໃຊ້ຈ່າຍຂອງລັດຖະບານຂອງ Musgrave (1989) ໂດຍອ້າງອີງຈາກ Yimsiriwattana (2003) ເຊິ່ງສ້າງເປັນແບບຈຳລອງ VAR ຂອງ Sims (1980) ແລະ Ender (1948) ລວມທັງບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ Leagman (2006) ເຊິ່ງສາມາດສ້າງເປັນແບບຈຳລອງໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$INF_t = \alpha_0 + \sum_{i=1}^k \alpha_{1i} INF_{t-i} + \sum_{i=1}^k \alpha_{2i} + LnGE + \sum_{i=1}^k \alpha_{3i} LnGR + \varepsilon_{it}$$

$$\begin{aligned} \ln GE_t &= \beta_0 + \sum_{i=1}^k \beta_{1i} INF_{t-i} + \sum_{i=1}^k \beta_{2i} + \ln GE + \sum_{i=1}^k \beta_{3i} \ln GR + \varepsilon_{2t} \\ \ln GR_t &= \gamma_0 + \sum_{i=1}^k \gamma_{1i} INF_{t-i} + \sum_{i=1}^k \gamma_{2i} + \ln GE + \sum_{i=1}^k \gamma_{3i} \ln GR + \varepsilon_{3t} \end{aligned}$$

ໂດຍທີ່ INF_t = ຄືອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ (%)

$\ln GE_t$ = ຄືໂລກາລິດລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ

ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ

$\ln GR_t$ = ຄືໂລກາລິດລາຍຮັບທັງໝົດຂອງ

ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ

$\alpha_i; \beta_i; \gamma_i$ ຄືຄ່າສຳປະສິດຄົງທີ່

$\varepsilon_{1t}; \varepsilon_{2t}; \varepsilon_{3t}$ ຄືຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນ

2.5 ວິທີການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ເປັນການວິເຄາະແບບປະລິມານ ໃນແບບຈຳລອງ Vector Autoregression (VAR) ດ້ວຍປະເມີນຄ່າດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (Yamaka, 2020) ເຊິ່ງນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ Eviews 9 ເຊິ່ງປະກອບມີ 5 ຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1) ການທົດສອບຄວາມນຶ່ງຂອງຕົວປ່ຽນ (Unit root) ເພື່ອທົດສອບຄວາມນຶ່ງຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວປ່ຽນຕາມທີ່ມາສິກສາດ້ວຍວິທີ Augmented Dickey-Fuller.

2) ການເລືອກຄວາມຫຼ້າຊ້າ (Lag) ທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍໃຊ້ຄ່າຂອງ Akaike Information Criterion (AIC) ຂອງສົມຜົນທີ່ປະເມີນຈາກແບບຈຳລອງ VARs.

3) ການປະເມີນຄ່າແບບຈຳລອງດ້ວຍແບບຈຳລອງ Vector Autoregression (VAR) ດ້ວຍປະເມີນຄ່າດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ.

4) ວິເຄາະປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຄວາມແປປວນ (Impulse Response Function: IRF)

5) ການວິເຄາະແຍກສ່ວນຂອງຄວາມຜັນແປຂອງຕົວປ່ຽນ (Variance decomposition analysis: VDA).

3. ຜົນການສຶກສາ

3.1 ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ ພາວະເງິນເຟີ້ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ແຕ່ປີ 2010-2020

ຈາກຕາຕະລາງທີ 1 ຜົນການທົດສອບ Unit root ຢູ່ລະດັບ Level ຂໍ້ມູນອັດຕາເງິນເຟີ້ (INF), ໂລກາລິດຂອງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ (LnGE) ແລະ ໂລກາລິດລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ (LnGR) ດ້ວຍຜົນຈາກຄ່າດ້ວຍວິທີ

ADF-statistic ທີ່ລະດັບ Level ໃນສົມຜົນມີຄ່າຄົງທີ່ (Intercept) ພົບວ່າມີຄ່າສົມບູນ ADF-statistic ຢູ່ລະດັບ Level ທີ່ມີຄ່ານ້ອຍກວ່າຄ່າສົມບູນຂອງ MacKinnon Critical Value ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01; 0.05 ແລະ 0.10 ຕາມລຳດັບ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຍອມຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ສະແດງວ່າຂໍ້ມູນມີລັກສະນະນະນຶ່ງ (Non-Stationary) ຢູ່ໃນລະດັບ Level ຈຶ່ງຈຳຕ້ອງແກ້ໄຂດ້ວຍການຫາຜົນຕ່າງອັນດັບທີ 1 (First Difference).

ຈາກຕາຕະລາງທີ 2 ຜົນການທົດສອບ Unit root ຢູ່ລະດັບ First Difference ຂໍ້ມູນອັດຕາເງິນເຟີ້ (INF), ໂລກາລິດຂອງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ (LnGE) ແລະ ໂລກາລິດລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ (LnGR) ດ້ວຍຜົນຈາກຄ່າດ້ວຍວິທີ ADF-statistic ທີ່ລະດັບ First Difference ໃນສົມຜົນມີຄ່າຄົງທີ່ ພົບວ່າ ມີຄ່າສົມບູນ ADF-statistic ທີ່ມີໃຫຍ່ກວ່າຄ່າສົມບູນຂອງ MacKinnon Critical Value ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01; 0.05 ແລະ 0.10 ຕາມລຳດັບ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ສະແດງວ່າຂໍ້ມູນມີລັກສະນະນະນຶ່ງ (Stationary) ຢູ່ໃນລະດັບ First Difference ຫຼື I(1) ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01; 0.05 ແລະ 0.10 ຕາມລຳດັບ ເຊິ່ງຕົວປ່ຽນທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນແບບຈຳລອງໄດ້ເນື່ອງຈາກມີຄວາມນຶ່ງຢູ່ລະດັບດຽວກັນ ຄື First Difference ຫຼື I(1).

ຈາກຕາຕະລາງທີ 3 ເມື່ອຜົນຈາກລະບາ VAR Lag Order Selection Criteria ທີ່ບິງບອກ lag ທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດ ໃນການປະເມີນຄ່າໂດຍ AIC ນ້ອຍທີ່ສຸດນັ້ນຄື -5.506983 ທີ່ lag ເທົ່າກັບ 1 ດັ່ງນັ້ນ ໃນການປະເມີນຄ່າຄັ້ງນີ້ lag ທີ່ເໝາະສົມຄື lag ເທົ່າ 1 ດຳເນີນການປະເມີນຄ່າ VAR ດ້ວຍ lag ເທົ່າ 1.

ຈາກຕາຕະລາງທີ 4 ຄວາມສຳຄັນຂອງຄວາມສຳຄັນຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍລັດຖະບານ ຕໍ່ພາວະເງິນເຟີ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ສາມາດອະທິບາຍຜົນການວິເຄາະໄດ້ຄື: (1) ກໍລະນີການກຳນົດອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ ໂດຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານເປັນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະໃນຊ່ວງ 1 ໄຕມາດຜ່ານມາ ພົບວ່າ: ການປ່ຽນແປງລາຍ

ຈ່າຍ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ມີຄວາມສໍາພັນທາງດຽວກັນ ກັບການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.015734% ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ມີຄວາມສໍາພັນທາງກົງກັນຂ້າມການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າວ່າການປ່ຽນແປງລາຍລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ 0.013561% ຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.10, ສ່ວນການປ່ຽນອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ບໍ່ມີຄວາມສໍາພັນກັບການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ. (2) ກໍລະນີການກຳນົດລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ ໂດຍອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ລາຍຮັບ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ໃນຊ່ວງ 1 ໄຕມາດຜ່ານມາ ມີວ່າ: ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ມີຄວາມສໍາພັນທາງກົງກັນຂ້າມ ກັບການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປັດຈຸບັນ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍ ຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນຫຼຸດລົງ 0.496177% ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ສ່ວນການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ບໍ່ມີຄວາມສໍາພັນກັບລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.10. (3) ກໍລະນີການກຳນົດລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນຕາມ ໂດຍອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເປັນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ໃນຊ່ວງ 1 ໄຕມາດຜ່ານມາ ມີວ່າ ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ມີຄວາມສໍາພັນທາງກົງກັນຂ້າມ ກັບການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ຫຼຸດລົງ

0.104885% ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ສ່ວນການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ບໍ່ມີຄວາມສໍາພັນກັບລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດປະຈຸບັນ ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.10.

3.2 ວິເຄາະການປັບຕົວຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ດ້ວຍວິທີການປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ (IRF) ແລະ ການວິເຄາະແຍກສ່ວນຂອງຄວາມຜັນແປຂອງຕົວປ່ຽນ (VDA)

ຈາກຮູບພາບທີ 3 ຜົນການວິເຄາະປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນ(IRF) ມີວ່າ: (1)ການປ່ຽນແປງໃນພາວະ ພາວະຊ່ອກ (Shock) ຂອງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ 1 ໜ່ວຍ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການປ່ຽນແປງພາວະເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ປ່ຽນແປງໄປ ໂດຍມີການຕອບສະໜອງໃນທາງລົບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 2, ຈາກນັ້ນ ຈະປັບຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຕອບສະໜອງທາງບວກໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 3, ຈາກນັ້ນ ມີການປັບຕົວຫຼຸດລົງ ແລະ ຕອບສະໜອງທາງລົບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 4 ຫຼັງ, ຈາກນັ້ນ ມີການປັບຕົວຂຶ້ນລົງນ້ອຍໆ ຫາກບໍ່ເກີດການ Shock ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆ ແລ້ວການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ຈະປັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບໃນຊ່ວງໄຕມາດໄຕມາດທີ 11. (2) ປ່ຽນແປງໃນພາວະຊ່ອກ(Shock) ຂອງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ 1 ໜ່ວຍ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ປ່ຽນແປງໄປ ໂດຍມີການຕອບສະໜອງໃນທາງລົບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 2 ຈາກນັ້ນຈະປັບຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ມີການຕອບສະໜອງໃນທາງບວກໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 3, ຈາກນັ້ນ ປັບຕົວຫຼຸດລົງ ແລະ ຕອບສະໜອງທາງລົບ ໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 4 ແລ້ວປັບຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຕອບສະໜອງທາງບວກອີກຄັ້ງໃນໄຕມາດທີ 5 ຫຼັງ ຈາກນັ້ນມີການປັບຕົວຂຶ້ນລົງນ້ອຍໆ ຫາກບໍ່ເກີດການ Shock ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆ ແລ້ວການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ຈະປັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບໃນຊ່ວງໄຕມາດໄຕມາດທີ 12.

ຈາກຕາຕະລາງທີ 5 ຜົນການວິເຄາະແຍກອົງປະກອບຂອງຜົນກະທົບຄວາມແປປວນ (VDA)ມີວ່າການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊ່ອກ (Shock) ຂອງການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຮື້, ລາຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ສົ່ງຜົນກະທົບໃນໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຮື້ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຮື້ ສູງກວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ຄື: 1) ໄຕມາດທີ 2 ມີວ່າການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນ

ເພີ່ມຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.77%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 4.71%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 4.52%. 2) ໂຕມາດທີ 3 ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.26%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 5.20%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 4.54%. 3) ໂຕມາດທີ 4 ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.13%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 5.32%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 4.55% ເຊິ່ງຈະເປັນການສະທ້ອນໃຫ້ລັດຖະບານດຳນິນນະໂຍບາຍການເງິນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພາວະເງິນເຟີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດ. 4) ໂຕມາດທີ 5 ພົບວ່າການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.07%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 5.35%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 4.58%. 5) ໂຕມາດທີ 6 ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.03%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 5.36%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 4.61%, 6) ໂຕມາດທີ 7 ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.01%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 5.36%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 4.63% ເຊິ່ງຈະເປັນການສະທ້ອນໃຫ້ລັດຖະບານດຳນິນນະໂຍບາຍການເງິນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພາວະເງິນເຟີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດ. 7) ໂຕມາດທີ 8 ພົບວ່າ ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ມີຜົນກະທົບຕົວມັນເອງ ໃນອັດຕາ 90.00%, ການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 5.36%, ສ່ວນການປ່ຽນແປງ

ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນອັດຕາ 4.64% ຈາກນັ້ນຜົນກະທົບລ່າຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຢູ່ລະດັບຄົງທີ່ເຊິ່ງຈະເປັນການສະທ້ອນໃຫ້ລັດຖະບານດຳນິນນະໂຍບາຍການເງິນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພາວະເງິນເຟີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດ.

4. ວິພາກຜົນ

1) ຈາກການສຶກສາພົບວ່າຜົນກະທົບຂອງການດຳນິນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ພົບວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ, ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ມີການພົວພັນກັນຍ້ອນອາດິດໄປ 1 ຊວງເວລາ ເຊິ່ງການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຜ່ານມາ 1 ໂຕມາດ ຄວາມສຳພັນທາງກົງກັນຂ້າມກັບການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນໂຕມາດປັດຈຸບັນ ແລະ ການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ຜ່ານມາ 1 ໂຕມາດ ຄວາມສຳພັນທາງດຽວກັນກັບການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ໃນໂຕມາດປະຈຸບັນ ໂດຍໝາຍຄວາມວ່າຖ້າລັດຖະບານດຳນິນການເກັບພາສີ-ອາກອນໃນໂຕມາດຜ່ານມາເພີ່ມຂຶ້ນຈະເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຟີ້ຫຼຸດລົງ ແລະ ຖ້າລັດຖະບານດຳນິນລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິເພີ່ມຂຶ້ນຈະເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຟີ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Leaman (2006) ໄດ້ສຶກສາຜົນກະທົບຂອງນະໂຍບາຍລາຍໄດ້ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານຕໍ່ພາວະເງິນເຟີ້ (ໄທ) ແຕ່ການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Leaman (2006) ລາຍຮັບ, ລາຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ມີການພົວພັນກັນຍ້ອນອາດິດໄປ 3 ຊວງເວລາ. ສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Pinson (2015) ໄດ້ສຶກສາຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງອັດຕາເງິນເຟີ້ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນແຂວງຊຽງໃໝ່ (ໄທ) ພົບວ່າອັດຕາເງິນເຟີ້, ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ແລະ ການລົງທຶນມີການພົວພັນກັນຍ້ອນອາດິດໄປ 1 ຊວງເວລາ ແຕ່ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານໂຕມາດຜ່ານມາບໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້. ການຄົ້ນຄວ້າຍັງສອດຄ່ອງກັບ Lerdnamcherdsakun (2012) ໄດ້ສຶກສາປັດໄຈທີ່ເປັນຕົວກຳນົດອັດຕາເງິນເຟີ້ໃນປະເທດໄທ ໃນດ້ານການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານເປັນຕົວກຳນົດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຟີ້ປ່ຽນແປງໄປທາງດຽວກັນ. ສະນັ້ນ, ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນເພື່ອການແກ້ໄຂພາວະເງິນເຟີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດນັ້ນລັດຖະບານຄວນດຳນິນນະໂຍບາຍລາຍຮັບໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບທາງເສດຖະກິດ ເຊັ່ນ: ໃນແກ້ໄຂພາວະເງິນເຟີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດເກີດນັ້ນລັດຖະບານຈຳ

ຕ້ອງນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທາງການເງິນໃນດ້ານລາຍຮັບໂດຍເກັບພາສີ-ອາກອນເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະພາສີທາງກົງ ແຕ່ວ່າສປປ ລາວ ເປັນປະເທດຢູ່ໃນຖານະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ຈະເຮັດໃຫ້ການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ ຫຼຸດລົງ ເຊິ່ງຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ການເຮັດວຽກງານທຳຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ເສດຖະກິດຂອງປະເທດ, ສ່ວນການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນທາງດ້ານລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິ ໂດຍປັບລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິທີ່ເປັນລາຍຈ່າຍບໍ່ຈຳເປັນຫຼຸດລົງ ແຕ່ຕ້ອງປັບປຸງເງິນເດືອນຂອງພະນັກງານລັດຖະກອນໃຫ້ເໝາະສົມກັບຄ່າຄອງຊີບໃນຊ່ວງເວລາລະບົບເສດຖະກິດເກີດພາວະເງິນເຟີ້ ແລະ ຄວນໄປໃຊ້ຈ່າຍໃນການລົງທຶນສ້າງຜົນຖານໂຄ່ງລ້າງທາງເສດຖະກິດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

2) ຈາກການສຶກສາພົບວ່າ ປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນໃນການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊຸ່ອກ (Shock) ຂອງການປ່ຽນແປງລາຍຮັບ, ລາຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ສົ່ງຜົນກະທົບ ໃນໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ພາວະເງິນເຟີ້ສູງກວ່າການດຳເນີນລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Heller (1982) ໄດ້ສຶກສາຜົນກະທົບອັດຕາເງິນເຟີ້ທີ່ມີຕໍ່ນະໂຍບາຍການເງິນໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແຕ່ປີ 1957-1978 ທີ່ມີຜົນການຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າ ການການປັບຕົວລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ ແຕ່ດ້ານກົງກັນຂ້າມການປັບຕົວລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບສູງກວ່າ ການປັບຕົວລາຍໄດ້ຂອງລັດຖະບານ, ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການວ່າງແຜນງົບປະມານລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຕ້ອງໃຫ້ສອງຄ່ອງກັບແຮງກົດດັນຂອງພາວະເງິນເຟີ້ທີ່ເກີດຂຶ້ນ; ສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Udomratn(1986) ທີ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຜົນກະທົບຂອງພາວະເງິນເຟີ້ຕໍ່ລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ (ປະເທດໄທ) ໂດຍໃນການຄາດຄະເນລະດັບພາວະເງິນເຟີ້ເຮັດໃຫ້ສຳປະສິດການປັບຕົວຂອງລາຍຮັບສູງກວ່າຄ່າສຳປະສິດການປັບຕົວຂອງລາຍຈ່າຍ. ສະນັ້ນ, ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນະໂຍບາຍການເງິນເພື່ອການແກ້ໄຂພາວະເງິນເຟີ້ໃນລະບົບເສດຖະກິດ, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຄວນດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຈ່າຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ, ນອກຈາກນັ້ນ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຕ້ອງດຳເນີນນະໂຍບາຍເງິນຕາໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນໃນລະບົບເສດຖະກິດ ໂດຍສະເພາະການກຳນົດ

ອັດຕາດອກເບ້ຍນະໂຍບາຍ, ອັດຕາເງິນແຮ່ຝາກແບບບັງຄັບ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນນະໂຍບາຍ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບອຸປະສິງ ແລະ ອຸປະທານເງິນໃນລະບົບເສດຖະກິດ.

5. ສະຫຼຸບ

ຜົນກະທົບຂອງການດຳເນີນນະໂຍບາຍລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ດ້ວຍແບບຈຳລອງ VAR ພົບວ່າຕົວປ່ຽນທັງໝົດຍ້ອນອາດິດໄປ 1 ຊ່ວງເວລາ ເຊິ່ງການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ການປ່ຽນແປງລາຍລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ໃນໄຕມາດຜ່ານມາ 1 ໄຕມາດ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ທິດທາງກົງກັນຂ້າມ. ການວິເຄາະປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມແປປວນໃນການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊຸ່ອກ (Shock) ຂອງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ 1 ໜ່ວຍ ຈະສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ການປ່ຽນແປງພາວະເງິນເຟີ້ຂອງ ສປປ ລາວ ປ່ຽນແປງໄປ ໂດຍມີການຕອບສະໜອງແຕ່ຊ່ວງໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປ ແຕ່ຫາກບໍ່ເກີດການພາວະ Shock ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆ ແລ້ວການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ຈະປັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບໃນຊ່ວງໄຕມາດໄຕມາດທີ 11. ສ່ວນປ່ຽນແປງໃນພາວະ Shock ຂອງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ 1 ໜ່ວຍ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ປ່ຽນແປງໄປ ໂດຍມີການຕອບສະໜອງໃນທາງລົບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປຖ້າຫາກບໍ່ເກີດການ Shock ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆ ແລ້ວການປ່ຽນແປງຂອງອັດຕາເງິນເຟີ້ຈະປັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບໃນຊ່ວງໄຕມາດທີ 12. ເມື່ອແຍກອົງປະກອບຂອງຜົນກະທົບຄວາມແປປວນພົບວ່າການປ່ຽນແປງໃນພາວະຊຸ່ອກ (Shock) ຂອງການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຮັດ, ລາຍຈ່າຍ ແລະ ອັດຕາເງິນເຟີ້ ສົ່ງຜົນກະທົບໃນໄຕມາດທີ 2 ເປັນຕົ້ນໄປ ໂດຍການປ່ຽນແປງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານມີຜົນກະທົບຕໍ່ການປ່ຽນແປງອັດຕາເງິນເຟີ້ ສູງກວ່າການປ່ຽນແປງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີ ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

- Bank of Lao PDR. (2020). *Annual economic report of Bank of Lao PDR*. P. 1. [Online] 2021. Available from: https://www.bol.gov.la/fileupload/27-05-2022_1653615733.pdf.
- Bank of Lao PDR. (2020). *Annual economic report of Bank of Lao PDR*. P. 8-9. [Online] 2021. Available from: https://www.bol.gov.la/fileupload/27-05-2022_1653615733.pdf.
- Bank of Lao PDR. (2010). *Annual economic report of Bank of Lao PDR*. P.18-20. [Online] 2021. Available from: https://www.bol.gov.la/fileupload/28-01-2017_1485588124.pdf.
- Bank of Lao PDR. (2021). *Inflation rate database of Lao PDR*. [Online] 2021. Available from: http://www.bol.gov.la/financial_statistics.
- Ender, W. (1948). *Applied econometric time series*. New York: John Wiley & Sons.
- Leagman, K. (2006). *The impact of government revenue and expenditure policy on inflation*. Master of Economics. Ramkhamhaeng University.
- Sankhamani, K. (2007). *Money and banking: Monetary policy to solve the inflation problem*. Suan Sunanda Rajabhat University Book Center. P.185.
- Ministry of Finance. (2021). *Summary reports and statistics: Income-expenditure of the Lao PDR government in 2010-2020*. [Online] 2021. Available from: <https://www.mof.gov.la/>
- Musgrave, R. A., & Musgrave, P.B (1989). *Public finance in theory and practice* (5th ed): government expenditure theory. New York: McGraw-Hill Book Co.
- Yimsiriwattana, N. (2003). *Public finance: The government expenditure theory*. [Online] 2021. Available from: [http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EC341\(48\)/EC341\(48\)-4.pdf](http://old-book.ru.ac.th/e-book/e/EC341(48)/EC341(48)-4.pdf).
- Heller, S. P. (1982). *Impact of inflation on fiscal policy in developing countries*. [Online] 2021. Available from: http://www.petersheller.com/documents/Impact_of_Inflation.pdf.
- Lerdnamcherdsakun, P. (2012). *Factors determining the rate of inflation in Thailand*. [Online] 2021. Available from: <http://dspace.bu.ac.th/handle/123456789/432>.
- Pinson, S. (2015). *Relationship between inflation and government expenditure in Chiang Mai Province*. [Online] 2021. Available: <https://cmudc.library.cmu.ac.th/frontend/info/item/dc:121844>
- Sims, C. A. (1980). *Macroeconomics and reality*. *Econometrical* 48, pp. 1-48.
- Udomratn, V. (1986). *Impact of inflation on government revenue and expenditure policy*. Master of Economics. Chulalongkorn University
- Yamaka, W. (2020). *Econometric II: Vector error correction and vector autoregressive models*. [Online] 2021. Available from: <https://wyamaka.wordpress.com>.

ຕາຕະລາງທີ 1. ຜົນການທົດສອບ Unit root ດ້ວຍວິທີ ADF ຢູ່ໃນລະດັບ Level

ຕົວປ່ຽນ	ສົມຜົນ	Lag	ADF t-statistic	Unit root test at Level			P-Value	ຄຸນສົມບັດ ຂອງຂໍ້ມູນ
				Critical Value				
				1%	5%	10%		
INF	Intercept	0	-1.656918 ^{ns}	-3.592462	-2.931404	-2.603944	0.4455	Non-Stationary
LnGCE	Intercept	3	-2.400098 ^{ns}	-3.605593	-2.936942	-2.606857	0.1481	Non-Stationary
LnGR	Intercept	3	-2.170063 ^{ns}	-3.605593	-2.936942	-2.606857	0.2199	Non-Stationary

ຕາຕະລາງທີ 2. ຜົນການທົດສອບ Unit root ດ້ວຍວິທີ ADF ຢູ່ໃນລະດັບ 1st difference

ຕົວປ່ຽນ	ສົມຜົນ	Lag	ADF t-statistic	Unit root test at First Difference			P-Value	ຄຸນສົມບັດ ຂອງຂໍ້ມູນ
				Critical Value				
				1%	5%	10%		
INF	Intercept	0	-5.815374***	-3.596616	-2.933158	-2.604867	0.0000	Stationary

LnGCE	Intercept	2	-10.78870***	-3.605593	-2.936942	-2.606857	0.0000	Stationary
LnGR	Intercept	2	-9.256527***	-3.605593	-2.936942	-2.606857	0.0000	Stationary

ຕາຕະລາງທີ 3. ຜົນການປະເມີນ VAR Lag Order Selection Criteria

Lag	LogL	LR	FPE	AIC	SC	HQ
0	104.6793	NA	1.41e-06	-4.959968	-4.834584	-4.914310
1	124.8931	36.48345*	8.16e-07*	-5.506983*	-5.005449*	-5.324352*
2	131.5531	11.04578	9.22e-07	-5.392834	-4.515151	-5.073230

ຕາຕະລາງທີ 4. ຜົນການປະເມີນການປະເມີນແບບຈຳລອງ VAR

Included observations: 42 after adjustments			
t-statistics in []			
	INF	LNCGE	LNCR
D(INF(-1))	0.095571 ^{ns} [0.60020]	-1.268623 ^{ns} [-0.27518]	-1.428588 ^{ns} [-0.37446]
D(LNCGE(-1))	0.015734** [2.13590]	-0.496177 [-2.32648]**	-0.213896 ^{ns} [-1.21193]
D(LNCR(-1))	-0.013561* [-1.84741]	-0.104885 ^{ns} [-0.49351]	-0.550970*** [-3.13275]
C	-0.000688 [-0.37162]	0.049810 [0.92913]	0.037770 [0.85138]

ຕາຕະລາງທີ 5: ຜົນກະທົບຕໍ່ອັດຕາເງິນເຟີ້ແຍກຕາມລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແລະ ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ.

Period	S.E.	Variance Decomposition of D(INF):		
		D(INF)	D(LNCGE)	D(LNCR)
1	0.011956	100.0000	0.000000	0.000000
2	0.012589	90.77230	4.522964	4.704738
3	0.012625	90.26350	4.537758	5.198744
4	0.012634	90.13214	4.547829	5.320033
5	0.012639	90.06537	4.583833	5.350796
6	0.012641	90.02783	4.612031	5.360135
7	0.012643	90.00809	4.628526	5.363383
8	0.012643	89.99823	4.637121	5.364647
9	0.012644	89.99345	4.641370	5.365180
10	0.012644	89.99117	4.643418	5.365415
11	0.012644	89.99009	4.644393	5.365522
12	0.012644	89.98958	4.644854	5.365571

ຮູບພາບທີ 3 ຜົນການທົດສອບປະຕິກິລິຍາຕອບສະໜອງຄວາມແປປວນ(IRF)

Response to Cholesky One S.D. Innovations ± 2 S.E.

